Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 12. W Krakowie 15. Kwietnia 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Biuro kolejowe Izby handlowej i przemysłowej z oddziałem dla reklamacyi należytości frachtowych udziela kupieckim i przemysłowym interesentom okręgu ustnie, telefonicznie lub pisemnie informacyi i porady we wszystkich sprawach, związanych z ruchem kolejowym, z wyjątkiem spraw natury technicznej.

W szczególności podaje biuro kolejowe stawki frachtowe na przewóz towarów na podstawie obowiązujących taryf oraz udziela wyjaśnień we wszelkich kwestyach przewozowych.

Reklamacye, wynikające z przewozu towarów uskutecznia Biuro kolejowe Izby albo za ryczałtowem, z góry umówionem rocznem wynagrodzeniem, albo pobiera:

20% od kwot uzyskanych gotówką z tytułu zwrotu nadpłaconych należytości kolejowych oraz z tytułu odszkodowania za spóźnienie czasu dostawy,

10% od uzyskanych gotówką kwot z tytułu wynagrodzenia za straty na wadze, za uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek,

4% od likwidowanych kwot refakcyjnych,

5% od owych kwot, o które się Zarząd kolejowy z tytułu dopłaty do przewoźnego od stron upomina, a które na interwencyę Biura kolejowego zostały opuszczone.

Ogólne sprawy gospodarcze.

Wspólne obrady Izb handlowych.

W dniu 5. kwietnia b. r. odbyło się w Wiedniu stałe posiedzenie miesięczne Centrali austryackich Izb handlowych.

Imieniem Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie wziął udział w obradach sekr. Dr. Beres.

Ze spraw porządku dziennego zasługuje na omówienie kwestya uregulowania powrotu sił roboczych po zawarciu pokoju. Sposób przeprowadzenia t. zw. demobilizacyi robotników posiada wielką doniosłość dla środowisk przemysłowych monarchii, które wskutek wypadków wojennych częścią zmieniły metody produkcyi, częścią zastanowiły pracę. W kołach tych, zwłaszcza zaś wśród przedstawicieli wielkiego przemysłu bawełnianego podniesiono potrzebę opracowania całego planu demobilizacyi robotniczej, aby uniknąć nagłego napływu wielkiej ilości męskich sił roboczych przed nastaniem okresu pełnej wytwórczości w przemyśle.

W toku dochodzeń, przeprowadzonych nad tym przedmiotem przez Izbę handlową i przemysłową w Krakowie, okazało się, iż stosunki układają się w naszym kraju wręcz odmiennie.

Struktura społeczna i gospodarcza Galicyi, której brak dotąd skupionych środowisk wielko-przemysłowych o znacznej ilości robotników, czyni przedstawione poprzednio obawy zupełnie zbędnemi. Olbrzymia większość galicyjskiego materyału wojskowego pochodzi ze sfer drobnych właścicieli rolnych oraz robotników i wyrobników wiejskich, jakoteż z różnych warstw rękodzieła galicyjskiego. Jak najrychlejszy powrót tych sił roboczych po ukończeniu wojny jest dla utrzymania produkcyi rolnej oraz wytwórczości rękodzielniczej i przemysłowej tembardziej pożądany, iż konieczność szybkiej odbudowy zniszczonych okolic Galicyi powiększy jeszcze dotkliwy dzisiaj brak robotników.

Krakowska Izba handlowa i przemysłowa przedstawiła tedy miarodajnym czynnikom konieczność odmiennego traktowania Galicyi, jako wyludnionego z sił roboczych i zniszczonego wojną terenu, domagając się wyłączenia Galicyi z pod wszelkich ograniczeń przy demobilizacyi robotników.

Zwrócono równocześnie uwagę, iż w kraju naszym należałoby w pierwszym rzędzie pamiętać o możności umieszczenia wracających z wojny oraz ludności ewakuowanej, jak niemniej o dostatecznej aprowizacyi okolic, dotkniętych działaniami wojennemi.

Zebranie Izb handlowych zastanawiało się dalej nad projektem utworzenia wspólnej organizacyi Izb dla pielęgnowania stosunków gospodarczych między Austryą a Królestwem Polskiem. Opracowanie referatu o takiej organizacyi, której główną siedzibą byłby Kraków, powierzyło zebranie Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie.

W sprawie szerszego dopuszczenia wywozu jelit do Niemiec okazały się znaczne różnice zdań. Drogą kompromisu uchwalono wymagać nadal osobnych zezwoleń na wywóz jelit. Przed udzieleniem takiego zezwolenia będzie przez rząd zasięganą opinia tych Izb handlowych, w których okręgu rozwinięty jest produkcya wyrobów masarskich, między innemi Izby krakowskiej.

Ożywione narady toczyły się dalej nad kwestyą użycia jeńców wojennych w zakładach przemysłowych. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że rolnictwo korzystać może z pomocy jeńców w znacznie wydatniejszej mierze, niż przemysł. Uchwalono przedłożyć Naczelnej Komendzie armii memoryał z przedstawieniem postulatów sfer przemysłowych w tej sprawie.

W końcu postanowiła Centrala Izb handlowych domagać się u rządu niemieckiego pewnych ulg dla kupców i przemysłowców w ruchu podróżnym, zwłaszcza zaś w ruchu granicznym do Państwa Niemieckiego. W szczególności domagać się będzie wniosek Izb przywrócenia 3-miesięcznych wiz dla zaufania godnych członków stanu kupieckiego i przemysłowego, którzy w ważnych sprawach gospodarczych udawać się muszą do Niemiec.

Utworzenie „Wojennego Związku przemysłu olejów i tłuszczów“ w Wiedniu.

W myśl rozporządzenia ministeryalnego z 8. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 94) złączone zostały wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrobem tłuszczów zwierzęcych i roślinnych (z wyjątkiem masła, tłuszczów wieprzowych i tłuszczu kostnego) oraz przetworów tychże w nowo utworzony „Wojenny Związek przemysłu olejów i tłuszczów“ z siedzibą w Wiedniu.

W szczególności należą do Związku przedsiębiorstwa, które się zajmują fabrykacyą olejów roślinnych, topieniem łoju (o ile tego nie uprawiają na małą skalę w związku z wyrąbem mięsa lub masarnią), stężaniem olejów, wyrobem tłuszczów jadalnych i margaryny, fabrykacyą pokostów, lakierów, chemiczno-technicznych przetworów tłuszczowych, wyrobem mydła do użytku domowego, tekstylnego i toaletowego, kwasów stearynowych i kwasów tłuszczowych, świec (także parafinowych, z wyjątkiem cerezynowych i woskowych), fabrykacyą kosmetyków, zawierających tłuszcz i glicerynę oraz rafinacyą gliceryny.

Przedsiębiorstwa utworzone po wejściu w życie tego rozporządzenia, należą do Związku od dnia podjęcia ruchu.

Zadaniem Związku jest uregulowanie produkcyi oraz obrotu wymienionymi artykułami, utrzymywanie ewidencyi zapasów surowych materyałów, znajdujących się w przedsiębiorstwach oraz świeżo nabytych, uregulowanie przydziału surowców, ustanawianie cen maksymalnych itd. itd.

Produkcya dębowej i świerkowej kory garbarskiej dla celów wojskowych.

Wskutek trwającego już dłuższy czas stanu wojennego zwiększyło się znacznie zapotrzebowanie skór dla wojska, a w następstwie tego zapotrzebowanie garbników do wyprawy tychże. Ponieważ w obecnych warunkach ustał wszelki dowóz garbników z zagranicy, zachodzi konieczna potrzeba znacznego zwiększenia dotychczasowej produkcyi kory garbarskiej dębowej i świerkowej, szczególnie zaś tej ostatniej. Cel ten może być osiągnięty tylko wtedy, jeżeli wszystko drzewo świerkowe ścięte w porze krążenia soków będzie nietylko stosownie do przepisów ustawy lasowej okorowane, lecz także pozyskana kora w odpowiedni sposób wysuszoną, następnie zaś oddaną dla celów fabrykacyi skór.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca tedy uwagę właścicieli lasów oraz handlarzy drzewa, aby zarówno w poczuciu obowiązku patryotycznego wobec potrzeb państwa, jak i we własnym interesie, starali się o pozyskanie jak największych ilości kory dla celów garbarskich.

C. k. Starostwo w Krakowie podaje następujący opis pozyskania kory i dalszego obchodzenia się z nią: „Korę garbarską dobrej jakości pozyskuje się ze świerków 30—40-letnich, a zatem z drzew przeważnie użytkowanych w drodze trzebieży. Ponieważ jednak zapotrzebowanie kory garbarskiej jest obecnie bardzo wielkie, znajdzie niezawodnie do pewnego stopnia zbyt także grubsza kora ze starszych drzew, a zatem będą mogły być użyte na ten cel również drzewostany przypadające do wyrębu w drodze użytkowania głównego.

Korę garbarską powinno się pozyskiwać ze świeżo ściętych drzew w czasie od kwietnia do sierpnia, gdyż w czasie krążenia soków daje się kora najłatwiej zdzierać.

Zaleca się łuszczenie kory w pasach 1 do 1.5 m. długich, o szerokości równającej się obwodowi strzały drzewa, gdyż zwykle te długości są przez nabywców kory żądane.

Zdartą korę należy chronić przed wyługowaniem garbnika. W tym celu zwija się ją zaraz po zdarciu w trąbki (zwoje) łykiem do środka i układa w lesie w stosy lub kozły, które nakrywa się jedną lub kilkoma warstwami rozwiniętej kory, aby deszcz nie miał do łyka dostępu.

Gdy kora już wyschnie, należy starać się dowieść ją jaknajprędzej do stacyi kolejowej względnie do młynów (stęp, tłuczni) lub garbarni.

Aby uchronić producentów kory od ewentualnego wyzysku zwraca się uwagę właścicieli lasów na następujące okoliczności:

Korę garbarską można zbywać albo na sztuki (100 sztuk zwojów) lub też na miarę przestrzenną (metry przestrzenne) albo na wagę. Przeważnie sprzedaje się korę na metry przestrzenne. Za 100 kg. wysuszonej i zdrowej garbarskiej kory świerkowej można otrzymać 25 do 30 kor. loco wagon na stacyi nadawczej, zaś za jeden metr przestrzenny, który waży około 140 kg. — 35—42 kor.

Z 10-ciu metrów kubicznych drzewa można otrzymać 3.33 metra przestrzennego kory, która przy powyższych cenach przedstawia wartość około 116 kor. Rozumie się samo przez się, że chcąc obliczyć wartość kory garbarskiej na pniu w lesie, należy od uzyskanej ceny loco wagon potrącić koszta wyrobki i dostawy do kolei, oraz koszta administracyjne i koszta załadowania kory do wagonu.

W razie braku sił roboczych i koni odnieść się należy pisemnie do Starostwa, które ułatwi producentom kory w stosowny i energiczny sposób dostawę tejże do kolei, względnie garbarni.

Dla pozyskiwania kory garbarskiej mają największe znaczenie lasy położone blisko kolei lub też spławnych rzek, gdyż wtedy dostawa tejże do miejsc jej spotrzebowania nie natrafi na większe trudności, wreszcie lasy w takich okolicach, w których są dobre drogi komunikacyjne i które nie cierpią na brak zaprzęgów.

Użytkowanie drzewostanów dla celów pozyskania kory garbarskiej może być — o ile względy policyjno-leśne, względnie stosunki prawne temu na przeszkodzie nie stoją — rozszerzone ponad rozmiary planem gospodarczym przepisane pod warunkiem, że nadwyżka pobrana w drzewie zostanie wyrównaną w następnych latach przez odpowiednią redukcyę wyrębów.“

Atlas gospodarczy Galicyi.

Na życzenie Ministerstwa wyznań i oświaty wzięła krakowska Akademia handlowa udział w Międzynarodowej Wystawie graficznej w Lipsku w r. 1914. Akademia przygotowała na ten cel atlas gospodarczy Galicyi, który znalazł pomieszczenie w oddziale Wystawy dla szkolnictwa zawodowego.

Obecnie przysłało Ministerstwo atlas na krótki czas do Krakowa. Celem zaznajomienia szerszej publiczności z pracą Akademii handlowej, która znalazła uznanie i zainteresowanie za granicą, postanowiła Dyrekcya atlas wystawić także i w Krakowie.

Atlas będzie można oglądać w lokalu Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie w czasie od dnia 17. do 27. b. m. między 10-tą a 12-tą przedpołudniem.

Obejmuje on 34 mapek i przedstawia graficznie gęstość zaludnienia, rozmieszczenie narodowości i wyznań, ruch kolei, znachodzenie się płodów kopalnianych, produkcyę rolną, rozmieszczenie ważniejszych zakładów przemysłowych, kas oszczędności, stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, zdrojowisk i szkół zawodowych w Galicyi.

Zestawienie mapek uskutecznili z inicyatywy dyrektora Akademii handlowej profesorowie: Dr. Bolland, Dr. Lulek, Dr. Łoziński, Skalski, Dr. Tarliński i Dr. Weigt.

Wywóz i przywóz towarów.

Zakazy wywozu z Monarchii.

Do artykułów, objętych zakazem wywozu z Monarchii zaliczone zostały w końcu następujące materyały oraz przetwory:

antymon, brom, rtęć, tor, sole i połączenia tychże, fosfor, siarka, siarkan fosforu, chlorek siarki, kwas siarkowy, wszelkie połączenia siarkowe, wszelkie sole kwasu siarczanego, siarkowego i siarkawego (jak sól glauberska, sól gorzka, siarkan amonu, witryol żelaza, miedzi i inne witryole), kwasy solne i chloraty wszelkiego rodzaju (jak chlorek potasu i sodu), chlorany, chlorek wapna i inne podchloryny, kwas azotowy, wszelkie azotany (nitrat, nitryt, saletra i azotan baru), kwas winny (kwas kamienia winnego), winny kamień, surowy i rafinowany, winian wapnia, winian sodowo-potasowy i inne winiany (tartraty), drożdże winne, w formie ciasta i suszone, kwas cytrynowy i cytrynian wapniowy, kwas szczawiowy i szczawiany (szczawiany sodu i potasu), kwas mrówczany, sole kwasu mrówczanego (formiaty), kwas borowy i sole kwasu borowego, sole potasu oraz wszelkiego rodzaju połączenia potasu (jak węglan potasu, nadmangamian potasu, wodorotlenek potasu, ług potasowy, chlorek potasu, siarczan potasu, sinek potasowy itd.), soda, także dwuwęglan sodu, wodorotlenek sodu, ług sodowy, nadmangamian sodu, sinek sodu, wszelkie ołowiane sole i połączenia (jak popiół ołowiany, biało kruszec (Bleiglätte), biel ołowiu, minium, cukier ołowiany itd.), wszelkie cynowe sole i połączenia (chlorek cynowy, tlenek cyny itp.), wszelkie cynkowe sole i połączenia (chlorek cynkowy, ług chlorku cynkowego, tlenek cynku chemicznie czysty, witryol cynku itd.), glinowe sole i połączenia (jak ałun, siarczan glinu, chloryd glinu itd.), połączenia amoniaku (jak surowa i stężona woda gazowa, wodorotlenek amonu, salmiak, siarczan amoniaku itd.), octany, jak octan wapna, octan sodu i td., wszelkie sole magnezyowe, sole miedzi, niklu, żelaza oraz połączenia tychże, wszelkiego rodzaju połączenia chromowe (ałun chromu, chromian potasu), wszelkie fosforany, karbid, woda utleniona, dalej gliceryna surowa i rafinowana, ług mydlany, lizol, lizoform, formalina, przetwory formalinowe, kolodyum, celuloza, celuloza acetylenowa itd. oraz ich roztwory, chloroform, alkohol metylowy, olej fuzlowy, aceton, oleje acetonowe, kwas octowy stężony, octan chloru, eter etylowy (eter siarczany) i wszelkie inne etery pojedyncze i złożone, także eter owocowy, oraz wszelkie przetwory organiczne, używane do wyrobu materyałów wybuchowych i farb smołowych, jak: lekkie i ciężkie oleje terowe z węgla kamiennego, benzol, toluol, ksylol, naftalina, antracen, fenol, krezol, ceton, hydrol, oraz pochodzące z nich produkty, wszelkie gazy zgęszczone i skroplone (jak tlen, wodór, skroplony amoniak itd.), albumin, albuminoidy, kazeina, skrobia (także krochmal), gumy ze skrobii (dekstryna), surogaty gumy, klajster, zawierające krochmal środki do klejenia i apretury, drożdże prasowane, surogaty mydła, pasty do czyszczenia, zawierające tłuszcz lub mydło, pokosty, lakiery, leki, połączenia i przetwory lekarstw, wszelkiego rodzaju i formy dla ludzi i zwierząt, oraz materyały, połączenia i przetwory służące do

rozpoznania, zapobiegania i zwalczania chorób u ludzi i zwierząt, środki opatrunkowe wszelkiego rodzaju, formy i opakowania, chirurgiczne i lekarskie instrumenty, sprzęty i przyrządy, oraz termometry do mierzenia gorączki i wszelkie inne instrumenty, sprzęty i przyrządy, służące do rozpoznania, zapobiegania i zwalczania chorób u ludzi i zwierząt oraz części tych przedmiotów, chociażby niewykończone, przyrządy bakteryologiczne, materyały na podłoża do badań bakteryolocznych (żelatyna, pepton), materyały dla szczepienia ochronego, sera ochronne i lecznicze dla chorób zakaźnych, zwierzęta dla doświadczeń naukowych, wonne octy, tłuszcze i oleje, alkoholowe esencye wonne, perfumerye i kosmetyki, zawierające alkohol, świece, mydło, i wyroby z wosku, środki zapalne strzelnicze i wybuchowe, miny rzeczne i morskie oraz naczynia do min, torpedy i ich części składowe, np. rezerwoary powietrzne, kapsle na patrony wybuchowe, mechanizmy ruchowe, śruby do śmig, wszelkiego rodzaju środki nawozowe, sole nawozowe (potasowe, fosforowe i azotowe), nawozy wyrabiane z azotu powietrza, kości, rogi, płyty rogowe, końce rogów, odpadki kości, rogów i racic, rury rogowe, wszelkiego rodzaju karma, jak otręby, plewy, kaczany kukurudziane bez ziarn, makuchy lniane i inne stałe odpadki przy fabrykacyi tłustych olejów, także mielone, buraki siekane, pasza melasowa itd., szmaty wszelkiego rodzaju, wszelkie odpadki przy fabrykacyi papieru, okrawki papierowe, makulatura, stare sieci, stare liny i powrozy, garbowana i niegarbowana skóra na klej (Leimleder) wszelkiego rodzaju (także mączka skórzana), skorupy szklane, żużel szklany itp.

Zezwoleń na wywóz wymienionych towarów udziela w wyjątkowych wypadkach minister skarbu w porozumieniu z ministem wojny, a w sprawach tak zwanego małego ruchu granicznego (kleiner Grenzverkehr) sam minister skarbu.

Wzory i próbki (przeznaczone do użytku tylko jako takie) mogą być dopuszczone do przesyłki pocztą listową bez specyalnego zezwolenia na wywóz. Wyjątek stanowią próbki środków spożywczych, farb, kauczuku i wyrobów kauczukowych, jedwabiu i wyrobów jedwabnych, szlachetnych, nieszlachetnych i rzadkich metali, rzedkich gatunków ziemi (cer, tor) i połączeń tychże, sztyftów z ceru do zapalniczek broni, części składowych tychże, amunicyi i jej części składowych, wszelkiego rodzaju środków strzelniczych, wybuchowych i zapalnych oraz membran węglowych do kapsli mikrofonowych.

Zakazy wywozu z zagranicy.

Ostatnimi zakazami wywozu z Niemiec objęte są następujące artykuły: drzewo korkowe, odpadki korkowe wszelkiego rodzaju, kamienie szlifierskie, wszelkie instrumenty miernicze, znajdujące zastosowanie w miernictwie wojennem oraz ter z węgla kamiennego.

Zakazowi wywozu z Holandyi uległy cytryny.

Ze Szwecyi wszelkie gatunki skrobii.

Z Norwegii tran wielorybi oraz odpadki zwierzęce.

Sprawy handlowe.

Ceny zapałek.

Wskutek podrożenia surowca i podwyższenia kosztów fabrykacyi, a co zatem idzie i cen fabrycznych zapałek, podskoczyła jeszcze przed rokiem w handlu detajlicznym cena za normalne pudełko szwedzkich zapałek z 2 na 3 halerze.

Wobec tego, że w międzyczasie koszta produkcyi jeszcze bardziej się podniosły, nie są w stanie fabryki sprzedawać zapałek nadal po takiej cenie, któraby umożliwiała utrzymanie w handlu detajlicznym ceny w wysokości po 3 halerze za pudełko. Dlatego po dokładnem zbadaniu stanu sprawy zezwolono fabrykom na odpowiednie podwyższenie cen zapałek, ale tylko o tyle, by już po uwzględnieniu normalnego zysku przypadającego na rzecz pośrednictwa handlowego i drobnej sprzedaży, mogła się w handlu detajlicznym ostać maksymalna cena w wysokości 32 halerzy za pakiet zawierający 10 pudełek zapałek„ 7 halerzy za dwa normalne pudełka, a 4 halerze za jedno pojedyncze pudełko.

Pobór cukru.

Izba handlowa i przemysłowa posiada wykazy firm, które po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 4. marca 1916 Dz. p. p. 61 mogą sprowadzać cukier bez poświadczeń poboru (Bezugscheine).

Interesenci wglądnąć mogą w powyższe listy w biurze Izby.

Poświadczenia dla skór zastrzeżonych dla armii.

Minsterstwo handlu zawiadamia, iż wzory poświadczeń (Belegscheine) przepisanych rozporządzeniem ministeryalnem z 5. lutego b. r. (Dz. p. p. 28), dotyczącem skór zastrzeżonych dla armii, uległy pewnym zmianom. Nowe formularze są do nabycia w biurze Izby.

Zakupno worków w Ameryce.

Ekspozytura c. k. Muzeum handlowego w Genewie donosi, iż niemieckie Związki młynarskie zakupiły w Ameryce większą ilość worków na mąkę i otręby.

Worki te zostaną na składzie w Ameryce, dopóki ich nie będzie można po ukończeniu wojny wywieźć. Zapłata nastąpi najpóźniej w rok po ukończeniu wojny pod gwarancyą niemieckich banków.

Dostawy.

Dostawy rękodzielnicze.

Z polecenia prezydyum Izby interweniował sekr. Dr. Josefert w c. k. Urzędzie popierania przemysłu w Wiedniu w kilku sprawach, dotyczących dostaw rękodzielniczych dla wojska.

W pierwszym rzędzie domagał się zastępca Izby większego przydziału robót dla krawców. Urząd popierania przemysłu oświadczył gotowość uwzględnienia odnośnych życzeń i jest nadzieja, iż stowarzyszenia przemysłowe krawców otrzymają już w najbliższym czasie dalsze zamówienia.

Następnie poruszył delegat piekącą sprawę braku materyałów skórzanych dla wyrobów szewskich i rymarskich. Szewcy i rymarze nie mogą przyjmować większych zamówień z powodu braku skóry. Wprawdzie Ministerstwo robót publicznych udziela materyału w formie zaliczek, jednak zdarza się często, iż stowarzyszenia będące w posiadaniu przekazu na wydanie skóry nie mogą jej otrzymać z c. i k. Magazynu mundurów w Bernie.

Wedle informacyi c. k. Urzędu popierania przemysłu natrafia sprawa wydania zaliczkowanej skóry na trudności z tego powodu, iż stowarzyszenia nie posiadają upełnomocnionych zastępców w siedzibie c. i k. Magazynu mundurów. Wobec tego zamierza Izba odnieść się do miarodajnych czynników w Bernie z prośbą o objęcie takiego zastępstwa w imieniu tutejszych stowarzyszeń szewskich i rymarskich.

W ten sposób umożliwionym zostanie liczniejszy udział naszych rękodzielników w dostawach szewskich i rymarskich.

Rozpisanie budowy.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie zamierza rozdać w drodze ogólnego przetargu, wykonanie odbudowy trzypiętrowego domu mieszkalnego Nr. 1 na dworcu we Lwowie.

Oferty na powyższe roboty zaopatrzone stemplami jednokoronowymi od arkusza, należy wnieść na formularzach wyłącznie do tego celu przepisanych, w opieczętowanej kopercie z napisem: „Oferta na wykonanie odbudowy trzypiętrowego domu mieszkalnego Nr. 1 na dworcu we Lwowie od L. 1201/1/III ex 1916 najpóźniej do 6. maja 1916 godz. 12 w południe w protokole podawczym c. k. dyrekcyi kolei państwowych we Lwowie, lub też przesłać je na czas pocztą, tak, ażeby przed upływem podanego terminu, tamże nadeszły.

Załącznik do oferty, jakoteż przepisy o obowiązkach opłaty stempli i należytości, ciążących na oferencie względnie na przedsiębiorcy, zawierającym umowę z c. k. skarbem, przy rozdawnictwie dostaw i robót państwowych można nabyć w oddziele III c. k. Dyrekcyi kolejowej we Lwowie 3-cie piętro, drzwi 330 za opłatą 10 koron.

Komisyjne otwarcie wniesionych lub nadesłanych ofert, tego samego dnia o godzinie 3-ciej popołudniu, przyczem oferenci mogą być obecni.

Wadyum „w wysokości 5% oferowanej kwoty, które w razie przyjęcia oferty służyć będzie jako kaucya, należy złożyć w kasie Dyrekcyi przed wniesieniem względnie nadesłaniem oferty.

Oferty obowiązują oferentów do dnia 20. czerwca b. r. włącznie, do którego terminu też nastąpi rozdanie robót.

Oferty nie wniesione na przepisanych formularzach lub też nie odpowiadające warunkom rozpisania, dalej oferty dla których nie złożono wadyum, wreszcie oferty, któreby nadeszły po upływie terminu wniesienia, nie będą uwzględnione.

Dostawa urządzeń wodociągowych i klozetowych.

Komenda c. i k. kolei wojskowej w Radomiu rozpisuje większą dostawę kompletnych urządzeń wodociągowych i klozetowych w budynkach kolejowych na całym podległym jej obszarze.

Oferenci zwracać się mają po bliższe warunki do Komendy c. i k. kolei wojskowej, Oddział III. w Radomiu.

Termin wniesienia ofert upływa z dniem 1. maja b. r.

Bliższych informacyi udzielać będzie Izba handlowa i przemysłowa po otrzymaniu zażądanych z Radomia dat.

Dostawa robót konfekcyjnych dla wojska.

Przy sposobności rozdawnictwa robót konfekcyjnych dla potrzeb wojskowych zarządziło Ministerstwo robót publicznych, iż stowarzyszenia mają podać Ministerstwu wysokość wynagrodzenia za szycie poszczególnych części mundurów, płaconego robotnikowi lub szwaczce przy bezpłatnem dostarczeniu nici.

Zwraca się uwagę stowarzyszeń, iż minimalne wynagrodzenie robotników za uszycie bluzy, jak i krótkich spodni, wynosi 1.90 K. Należy tedy wynagrodzenie za szycie wyznaczać w wysokości co najmniej 1.90 K. za bluzę lub krótkie spodnie, gdyż próśb z podanem niższem wynagrodzeniem nie będzie Izba wogóle przedkładać Ministerstwu do uwzględnienia.

Dostawa narzędzi i materyałów roboczych.

Ministerstwo wojny rozpisuje na kwiecień 1916 dostawę kompletnych garniturów narzędzi szewskich, narzędzi krawieckich oraz całego szeregu artykułów roboczych.

Oferty wraz z próbkami (w jednym pakiecie) wnosić należy do 13. Oddziału (Bestellgruppe) Ministerstwa wojny przed dniem 26. kwietnia 1916 r.

Oferty opatrzone stemplem na 1 K. zawierać mają wszelkie dane, dotyczące gatunku, ceny, terminu dostawy i ilości towaru, który ma być dostarczony.

Formularzy oraz bliższych informacyi zasięgnąć można w biurze Izby.

Stosunki z Król. Polskiem.

Ruch graniczny między Królestwem a Galicyą.

Rozporządzeniem Namiestnictwa galicyjskiego z 30. lipca 1915 r. L. 18552/pr. oraz rozporządzeniem Naczelnego Wodza Armii z 25. sierpnia 1915 r. wydano szereg przepisów, mających na celu zaprowadzenie ułatwień dla ruchu granicznego między Galicyą a Królestwem Polskiem. Dozwolono mianowicie mieszkańcom powiatów galicyjskich, graniczących bezpośrednio z Królestwem Polskiem, którzy zmuszeni są w celach gospodarczych często przekraczać granicę, przechodzić na terytoryum sąsiednich obwodów Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce na podstawie legitymacyi przepisanych wspomnianem rozporządzeniem. Legitymacya taka zaopatrzona rysopisem a ewentualnie także podpisem posiadacza, ma być wystawioną przez właściwego starostę lub organ przez niego do tego upoważniony i jest ważną najwyżej na przeciąg dni 28-miu.

Podobnie mogą mieszkańcy obwodów granicznych, należących do Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce, o ile zachodzą u nich tesame warunki gospodarcze, przechodzić do przyległych powiatów Galicyi, jeżeli posiadają przepustki przepisowo wystawione. Przepustka taka wystawiona bezpłatnie przez właściwego komendanta obwodu lub organ przez niego do tego upoważniony, musi być odnawianą po upływie 28-miu dni.

Przepustki te oraz legitymacye uprawniają do przekroczenia granicy tam i z powrotem wyłącznie tylko w miejscu, wyraźnie na legitymacyi oznaczonem.

Płatności w okupacyi niemieckiej.

Kurs marek niemieckich w Warszawie ustalonym jest obecnie w stosunku 1 Rb = 1.50 Mk.

Kurs ten jest przymusowy. Zobowiązania powstałe w rublach muszą być tedy po tym kursie przyjmowane w markach.

Do osiadłych w okupacyi austryackiej i niemieckiej obywateli rosyjskich nie ma zastosowania ogólny zakaz płacenia, stosowany wobec poddanych państw nieprzyjacielskich.

Składnica starej gumy w Szczakowej „E. A. G.“

W Szczakowej urządzono Biuro zakupu starej gumy „E. A. G.“ (Einkaufstelle für Altgummi), celem zorganizowania zbiórki starej gumy dla potrzeb wojskowych na całem terytoryum Generalnego Gubernatorstwa wojskowego.

Równocześnie zarządzono, że stacye kolejowe wojskowe przyjmować będą jedynie przesyłki gumy adresowane do „E. A. G.“ w Szczakowej.

Komunikacye.

Upoważnienie urzędów cłowych w Nadbrzeziu, Szczucinie i Bełzcu do odprawy transportów olejów mineralnych.

W odpowiedzi na telegraficzną interwencyę Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, oznajmia c. k. Galicyjska Krajowa Dyrekcya skarbu, iż wedle reskryptu Ministerstwa skarbu z 31. marca 1916 L. 20.572, przywrócono c. k. ub. urzędom cłowym w Nadbrzeziu, Szczucinie i Bełzcu upoważnienie do odprawy transportów olejów mineralnych, pozostających pod węzłem opłaty konsumcyjnej.

Odnośne rozporządzenie pojawiło się w Dzienniku praw państwa Nr. 91.

Podwyższenie taryf węgierskich na drzewo.

Z dniem 1. maja względnie 1. czerwca 1916 wejdzie w życie podwyższenie cen przewozowych dla drzewa użytkowego na następujących węgierskich kolei koszycko-bogumińskiej:

kolejach lokalnych, pozostających pod Zarządem

1. Eperjes-Bartfa,
2. Löcse-Iglo,
3. Poprádvölgyi h. é. v.
4. Szepesolaszi-Szepesváralji h. é. v.
5. Zsolna-rajeczi h. é. v.

Bliższych informacyi udziela Biuro kolejowe Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Przewóz szmat w Królestwie.

Celem umożliwienia Generalnemu Gubernatorstwu wojskowemu zaopatrzenie się w obszarze okupacyi austryackiej w Polsce we wszelkiego rodzaju szmaty dla pokrycia zapotrzebowania Zarządu wojskowego, wydanem zostało rozporządzenie, w myśl którego przesyłki szmat wszelkiego rodzaju na stacyach c. i k. kolei wojskowej, nawet przy transportach wewnątrz obszaru okupacyjnego — mają być przyjmowane jedynie w tych wypadkach, jeżeli nadawcą lub odbiorcą jest komenda wojskowa.

Polowe przesyłki środków spożywczych.

Rozporządzenia z 30. listopada 1914 (Dz. p. p. 331) i 29. marca 1915 (Dz. p. p. 88), dotyczące przesyłek poczty polowej, zostały obecnie zmienione rozporządzeniem ministeryalnem z 2. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 93). — Wedle nowego rozporządzenia wolno przesyłać pocztą polową pakiety, zawierające: środki spożywcze, nie podlegające zniszczeniu, jak kawę (w ziarnach lub w proszku), cukier i wyroby z cukru, czekoladę, keksy, herbatę. suchary, wszelkie konserwy w zalutowanych puszkach blaszanych oraz miód w blaszanych tubach i hermetycznych puszkach.

Zezwolenia na podróże do Serbii.

Zwraca się uwagę osób, udających się w podróż z Monarchii do Belgradu, iż prośby o zezwolenie na wyjazd wnosić należy do Urzędu paszportowego (k. u. k. Passamt, Belgrad) za pośrednictwem Dyrekcyi c. k. austryackiego Muzeum handlowego we Wiedniu. — Podania wpływające wprost do Urzędu paszportowego nie będą uwzględniane.

Urządzenie i ozdobienie grobów wojskowych.

Na cel powyższy złożyli w dalszym ciągu w myśl odezwy Izby handlowej i przemysłowej:

Galicyjskie Zakłady górnicze w Sierszy K. 1000, Bracia Czeczowiczka, tkalnia bawelny w Andrychowie K. 200, H. Eisen i Spółka w Krakowie K. 200, Jan Götz w Okocimie K. 150, B. i M. Wachtel imieniem firmy H. Mendelsohn, dom spedycyjny w Krakowie K. 100, Dr. Henryk Szarski w Krakowie K. 100, Firma „Linoleum“ w Krakowie K. 100, F. Romaszkan w Wadowicach K. 100, Zarząd dóbr Osiek, Łęki, Bielany K. 100, Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie K. 100, Jakób Bober w Krakowie K. 100, Dr. Jan Kazimierz Łapiński w Krakowie K. 100, Jan Staszyszyn w Mogile K. 50, Krakowski Browar Jana Götza koron 50.—, Gustaw G. Bazes w Krakowie K. 50, Ludwik Lazar w Krakowie K. 50, Józef J. Leinkauf w Krakowie K. 50, Singer et Kraus w Rajczy K. 50, Krakowska Filia Banku krajowego K. 50, S. A. Krzyżanowski w Krakowie K. 50, Józef Müller w Wadowicach K. 50 (jako pierwszą wkładkę), M. Peterseim w Krakowie K. 50, Wojciech Olszowski w Krakowie K. 50, Firma Rubinstein, Hirsch i Ska w Czyżynach K. 50, Kazimierz Niesiołowski w Krakowie K. 50, Izrael Huppert w Wadowicach K. 50, Zarząd lasów i tartaków Dr. Gustaw Linnartz w Rytrze K. 50, (prócz tego 7—8 wagonów kloców drzewnych), W. L. Anczyc i Spółka w Krakowie K. 50.

Prócz tego oświadczyli gotowość bezpłatnego dostarczenia:

Stowarzyszenie przemysłowe dla wyrobu towarów żelaznych i drucianych w Krakowie — wagon (10.000 kg.) żelaza,

Firma W. Stawiarski i Ska, fabryka nafty w Krośnie — 200 kg. asfaltu,

Firma Freylich et Karmel, handel towarów żelaznych w Krakowie — 15 sztuk młotów murarskich, 30 kielni oraz 30 sztuk innych narzędzi murarskich,

Fabryka Portland-Cementu B. Liban i Spółka w Podgórzu — 1 wagon cementu,

Firma Jan Godzicki w Krakowie — 1000 sztuk cegły, 1000 kg. cementu, 10—15 m² posadzki kamionkowej oraz 10 m² płytek ściennych,

Firma Liban i Ehrenpreis w Podgórzu — 2 wagony wapna,

Firma Bracia Kohut w Nawojowej — 5 sztang do kamieni, 20 klinów stalowych do kamieni, 5 rąbanic oraz 100—150 sztuk śrub z mutrami (prócz tego 20 K. w gotówce).

Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie. Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.